

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság
Mfv.II.10.886/2008/3.szám

FŐVÁROSI MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG	
ÜGYSZÁM KEZDŐ BETŰ	
ÉRTÉK:	711-1/2008
Jelölés: <i>2008.02.27.</i>	
Száma: <i>59.Mpkf.633.697/2008/2.</i>	
Ü. V. N.	

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Nemeskéri-Kutlán Endre jogtanácsos által képviselt MÁV Magyar Államvasutak Zrt. (1062 Budapest, Andrássy út 73-75.) kérelmezőnek a Máthéné dr. Bertók Judit jogtanácsos által képviselt Vasúti Dolgozók Szabad Szakszervezete Szolidaritás (1068 Budapest, Benczúr u. 41.) kérelmezett ellen sztrájk jogellenességének megállapítása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróság előtt 29.Mpk.50.131/2008. szám alatt indított és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 59.Mpkf.633.697/2008/2. számú végzésével elbírált nem peres ügyében a jogerős végzés ellen a kérelmező által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 59.Mpkf.633.697/2008/2. számú végzését hatályában fenntartja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg a kérelmezettnek tizenöt nap alatt 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 5000 (ötezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A kérelmező a 2008. február 27-én érkeztetett kérelmében a Fővárosi Munkaügyi Bíróságtól a sztrájkokról szóló 1989. évi VII. törvény (Sztv.) 3. § (1) bekezdés a) és d) pontjai alapján a 2008. február 25-én 00 órától 09 óráig megtartott sztrájk jogellenességének megállapítását kérte.

A kérelem indokolásában az Alkotmány 70/C. § (2) bekezdésére hivatkozott, amely szerint a sztrájkot az ezt szabályozó

Mfv.II.10.886/2008/3.szám

törvények keretei között lehet gyakorolni. Érvelése szerint az Sztv. 1. § (1) bekezdésének rendelkezéséből, mely szerint a dolgozókat a gazdasági és szociális érdekeik biztosítására - az e törvényben meghatározott feltételek szerint - megilleti a sztrájk joga, az következik, hogy a sztrájkjog gyakorlása nem lehet korlátlan, és annak során az azt szabályozó törvényekben rögzített valamennyi feltételt be kell tartani. Álláspontja szerint a kérelmezett megsértette az Sztv. 1. § (3) bekezdésébe foglalt együttműködési kötelezettséget és a sztrájkjoggal való visszaélés tilalmát, de megsértette az Sztv. 4. § (2) bekezdésében foglaltakat is, mivel a sztrájkot megelőzően többször bejelentette, hogy megállapodás hiányában egyetlen vonat közlekedését sem kívánja biztosítani. Az Sztv. 3. § (1) bekezdés d) pontja alapján a sztrájk jogellenességének megállapítását azért is kérte, mert megítélése szerint az a 2007-2010. évekre vonatkozó kollektív erejű bérmegállapodás megváltoztatására irányult.

A kérelmezett ellenkérelmében elsődlegesen az eljárás megszüntetését indítványozta, mivel a felek között ugyanazon ténybeli alapból ugyanazon jog iránt indított korábbi eljárásban a bíróság már határozott. Érdemben vitatta a kérelmező által megjelölt, a sztrájk jogellenességét eredményező törvényi feltételek fennállását.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 29.Mpk.50.131/2008/4. számú végzésével a kérelmet elutasította.

A munkaügyi bíróság a végzése indokolásában az Sztv. 3. § (1) bekezdés a) pontjára alapított jogellenesség értelmezése során arra az álláspontra helyezkedett, hogy az Sztv. 1. § (1) bekezdésében foglaltak be nem tartása esetén a sztrájk csak akkor jogellenes, ha annak gyakorlására a dolgozók gazdasági és szociális érdekeinek biztosítása helyett valamely más érdekből kerül sor. Ebből következően az Sztv. 1. § (1) bekezdésének az „- e törvényben meghatározott feltételek szerint -” szövegrésze a sztrájk jogszerűségét nem érinti. Álláspontját az Sztv. 5. § (1) bekezdésének első fordulatában foglaltakkal, valamint a Legfelsőbb Bíróság BH 1991.255. eseti döntésében adott iránymutatással támasztotta alá.

Mfv.II.10.886/2008/3.szám

A kérelmező által megjelölt másik jogellenességi ok tekintetében a munkaügyi bíróság megállapította, hogy a privatizációs bevételre alapított egyszeri juttatás igénye a bérmegállapodás tárgyát nem képezte, ezért a sztrájk nem sértette az Sztv. 3. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat.

A kérelmező fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az 59.Mpkf.633.697/2008/2. számú végzésében az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak az Sztv. 3. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazására vonatkozó jogi okfejtésével egyetértett, a 3. § (1) bekezdés d) pontjára alapított jogellenességet illetően az érdemben helyes döntés indokolását azonban módosította.

A másodfokú bíróság a kérelmező jogi álláspontjával egyezően a privatizációs bevétellel összefüggő nem meghatározott célú pénzkövetelést bérkövetelésnek minősítette, de úgy ítélte meg, hogy a 2007-2010. évekre szóló Együttműködési Megállapodás rendelkezett arról, miszerint a keresetnövelés mértékének meg kell haladnia az OÉT által ajánlott bruttó átlagbér-növekedési sávot, de arról nem, hogy milyen mértékben. Ebből következően az éves béremelés mértékéről és végrehajtásának módjáról a feleknek akkor is meg kellett állapodniuk, ha a kérelmező keresetnövelésre vonatkozó éves ajánlata az OÉT átlagbér-növelési ajánlatát meghaladta. A megállapodásban nem került meghatározásra, hogy a keresetnövelésnek milyen bevétel milyen mértékben lehet a forrása, ezért e megállapodás nem zárta ki az előre nem ismert források alapján megfogalmazott igényeket, vagyis a privatizációs bevételre vonatkozó követelést.

A kérelmező felülvizsgálati kérelmében jogszabálysértésre hivatkozással a jogerős végzés hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság végzésének megváltoztatását, és új határozat meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Azt hangsúlyozta, hogy a középtávú bérmegállapodás konkrét szabályokat tartalmaz, amelyből a munkáltatóra nézve akkor is kifejezett és egyértelmű kötelezettségek hárulnak, ha a felek között az adott évre nézve nem jönne létre bérmegállapodás.

Mfv.II.10.886/2008/3.szám

Az OÉT által évente ajánlott bruttó átlagbér-növekedési sáv középértékét ugyanis a keresetnövekedés nem haladhatja meg. A munkáltató az adott megállapodást annak tudatában kötötte meg az érdekképviselői szervekkel, hogy a végrehajtásra fordítható pénzek nem állnak korlátlanul a rendelkezésére. Egy újabb jogcímen követelt bérként történő kifizetés nagyobb anyagi erőforrásokat igényelne, amivel a kérelmező a bérmegállapodás idején előzetesen nem számolt. A privatizációs bevételből származó munkabérnek minősülő kifizetés a megállapodást kötő felek között még csak alapvető szinten sem merült fel, következésképpen a sztrájkkövetelés a megállapodás megváltoztatására irányult, egy olyan többlet munkabér elérése érdekében, amelyre a szerződő felek akarata nem tért ki. E követelés érdekében kezdeményezett sztrájk pedig jogellenes.

A kérelmező az Sztv. 3. § (1) bekezdés a) pontjának bíróságok általi értelmezését is vitatta, mivel az megítélése szerint ellentétes a jogalkotó szándékával, hiszen a sztrájktörvény megalkotásának nem csupán elvi deklarációk és iránymutatások közzététele volt a célja.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta (Pp. 274. § (1) bekezdés második fordulat).

A felülvizsgálati kérelem nem alapos az alábbiak szerint.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős végzést a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

I.

A kérelmező helytállóan hivatkozott arra, hogy a sztrájkjog nem korlátlan, e jogot az ezt szabályozó törvények keretei között lehet gyakorolni (Alkotmány 70/C. § (2) bekezdés).

Az Sztv. 3. § (1) bekezdés a) pontja szerint jogellenes a sztrájk az 1. § (1) bekezdése és a 2. § (1) bekezdése rendelkezéseinek meg nem tartása esetén. Az Sztv. 1. § (1) bekezdése szerint a dolgozókat a gazdasági és szociális érdekeik biztosítására - a e törvényben meghatározott feltételek szerint - megilleti a sztrájk joga.

Mfv.II.10.886/2008/3.szám

E törvényi rendelkezést az eljáró bíróságok helyesen értelmezték, utalva a Legfelsőbb Bíróság BH 1991.255. számú eseti döntésében kifejtettekre is. Eszerint a sztrájk jogszerűségét, illetve jogellenességét az Sztv. 3. §-a alapján kell elbírálni. Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy a sztrájk szervezése során nem szükséges érvényre juttatni a törvény egyéb rendelkezéseit (együttműködési kötelezettség, joggal való visszaélés tilalma). A törvény kifejezett rendelkezésével ellentétes azonban a kérelmező azon álláspontja, miszerint a sztrájk jogellenessége nemcsak az Sztv. 3. §-ában meghatározott feltételek alapján bírálható el. Az Sztv. 5. § (1) bekezdésének a 3. §-ra utalásából egyértelműen következik, hogy a sztrájk jogellenességének megállapítása csak a 3. § alapján kérhető.

Mindezekre tekintettel a felek által egyébként nem vitatott, jogerősen megállapított és a felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállásra tekintettel (Pp. 275. § (1) bekezdés) a kérelmezett részéről a sztrájkjog gyakorlása során a törvényben meghatározott felsorolt feltételek megszegése és ebből következően a sztrájk az Sztv. 3. § (1) bekezdés a) pontjára alapított jogellenessége nem volt megállapítható a felülvizsgálati érvelés alapján.

II.

A MÁV ZRt. munkavállalóinak foglalkoztatásáról és bérezéséről 2007-2010. évekre kötött együttműködési megállapodásban az aláíró szakszervezetek - köztük a kérelmezett - kötelezettséget vállaltak arra, hogy a megállapodásban foglaltak megváltoztatásának kikényszerítése érdekében sztrájkot nem kezdeményeznek és nem szerveznek. Ezzel a szakszervezetek - a kollektív szerződésnek minősülő megállapodásra tekintettel - a sztrájktörvény 3. § (1) bekezdés d) pontjának megfelelően a jogellenes sztrájktól való tartózkodásról nyilatkoztak.

A jogerős végzés a kérelmezett sztrájk-követeléseit és a hivatkozott megállapodás rendelkezéseit helyesen értelmezve vonta le azt a következtetést, miszerint nem volt megállapítható, hogy a sztrájk-követelések a kollektív megállapodásnak tekintett középtávú együttműködési megállapodás megváltoztatására irányultak. Ezt a

Mfv.II.10.886/2008/3.szám

következtetést alátámasztja a megállapodás III/1. pontjának egyértelmű rendelkezése, amely szerint a felek az éves béremelés mértékéről, végrehajtásának módjáról évente tárgyalnak és állapodnak meg. Az éves bértárgyalásokra tartozik tehát az éves béremelés konkrét mértékének meghatározása, a középtávú megállapodás etekintetben az alsó határról rendelkezett, amikor megszabta, hogy a keresetnövelés mértékének meg kell haladnia az OÉT által ajánlott mértéket. A kérelmező béremelési javaslata az utóbbi követelménynek megfelelt, de ez nem zárta el a kérelmezettet a magasabb mértékű béremelés követelésétől, és az nem irányult az együttműködési megállapodásban foglaltak megváltoztatására, mivel ezt a kérdést kifejezetten az éves bértárgyalásokra utalta. Ennek keretében pedig a felek között megállapodás nem jött létre, így a sztrájk hatályos kollektív megállapodás hiányában nem ütközött a törvénybe (3. § (1) bekezdés d) pont).

A privatizációs bevétellel kapcsolatos sztrájk-követelés tekintetében ugyan ezen indok alapján a másodfokú bíróság helyesen minősítette a kérelmező kérelmét megalapozatlannak.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős végzést - jogszabálysértés hiányában - hatályában fenntartottat, és a kérelmezőt a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a kérelmezett felülvizsgálati eljárási költsége, valamint a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2010. március 17.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke, Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelél:

Naagy

bírósági tisztviselő